

M. R.

"Istorija mietalurgii w Rossii XVIII wieku", N. I. Pawlenko, Moskwa 1962 :
[recenzja]

Kwartalnik Historii Nauki i Techniki 9/1, 129

1964

Artykuł umieszczony jest w kolekcji cyfrowej Bazhum, gromadzącej zawartość polskich czasopism humanistycznych i społecznych tworzonej przez Muzeum Historii Polski w ramach prac podejmowanych na rzecz zapewnienia otwartego, powszechnego i trwałego dostępu do polskiego dorobku naukowego i kulturalnego.

Artykuł został zdigitalizowany i opracowany do udostępnienia w internecie ze środków specjalnych MNiSW dzięki Wydziałowi Historycznemu Uniwersytetu Warszawskiego.

Tekst jest udostępniony do wykorzystania w ramach dozwolonego użytku.

E. G. R. Taylor, M. W. Richey, *The Geometrical Seaman. A Book of Early Nautical Instruments*. Hollis and Carter, 1962, s. 112, tabl. 31.

Wydana na zlecenie brytyjskiego Instytutu Żeglugi (Institute of Navigation) książka E. Taylora i M. Richeya poświęcona jest pierwszym instrumentom służącym do określania pozycji i kierunku ruchu statku oraz mierzenia drogi przebytej na morzu.

Z. Br.

P. S. Laurie, *The Old Royal Observatory*. National Maritime Museum, Greenwich 1961, s. 17.

Broszura P. Lauriego jest bardzo interesującym opisem dawnego Królewskiego Obserwatorium Astronomicznego w Greenwich pod Londynem, które obecnie jest częścią Narodowego Muzeum Morskiego i zawiera liczne instrumenty nawigacyjne i astronomiczne.

Z. Br.

N. I. Pawlenko, *Istorijskaja mietalurgija w Rossii XVIII wieka*. Izdatielstwo Akademii nauk SSSR, Moskwa 1962, s. 560.

W okazałym tomie daje N. Pawlenko obraz powstawania i działalności zakładów hutniczych w Rosji w drugiej połowie XVIII w. Podobną pracę odnoszącą się do pierwszej połowy XVIII w. autor ogłosił w 1953 r. Całość oparta jest na bogatych materiałach archiwalnych zachowanych w Leningradzie, Moskwie, Swierdłowsku itd. Jest to historia powstawania manufaktur hutniczych i przedsiębiorców, którzy wiele ryzykowali, ale dorabiali się ogromnych fortun. Poszczególne rozdziały omawiają: zbrojeniowe manufaktury tulskie, kupieckie manufaktury Rosji Europejskiej, wielkie domeny uralskie, drobne manufaktury Uralu i Syberii, zakłady rządowe znajdujące się w rękach szlacheckich, zakłady zbudowane przez szlachtę i inne przedsiębiorstwa szlacheckie. Ostatni rozdział podsumowuje wyniki działalności hutniczej w Rosji w XVIII w.

M. R.

Howard I. Chapelle, *Migrations of an American Boat Type*. United States National Museum, Washington 1961, s. 22.

H. I. Chapelle, autor kilku prac o amerykańskich żaglowcach, w niedawno wydanej broszurze zajął się przedstawieniem historii płaskodennej, długiej żaglowej łodzi przybrzeżnomorskiej (*sharpie*) z New Haven w stanie Connecticut, gdzie się pierwotnie, w latach czterdziestych XIX w., rozwinęła dla połowu ostryg. Łódź ta szybko się rozpowszechniła w rybołówstwie przybrzeżnym od Florydy po Kanadę dzięki dużym walorom technicznym i ekonomicznym oraz zaletom morskim i niskiemu kosztowi budowy (nieskomplikowana konstrukcja). W czasach najnowszych na wyspie Saint-Pierre na łodzi tej zastosowano silnik.

Z. Br.